

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародної електронної комерції та готельно-ресторанної справи

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи
к.х.н., доц. Пантелеймонов А.В.

“_____” _____ 20__ р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Економічний аналіз

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	024 «Сфера обслуговування»
Спеціальність :	241 «Готельно-ресторанна справа»
Освітня програма	«Готельно-ресторанна справа»
Вид дисципліни	за вибором

Факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

“ 28 ” серпня 2018 року, протокол № 1

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Решетняк О.І., к.е.н., доцент, доцент кафедри міжнародної електронної комерції та готельно-ресторанної справи

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародної електронної комерції та готельно-ресторанної справи

Протокол від “ 28 ” серпня 2018 року, протокол № 1

В.о. завідувача кафедри міжнародної електронної комерції та готельно-ресторанної справи

_____ Данько Н.І.
(підпис)

Програму погоджено методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від “ 28 ” серпня 2018 року, протокол № 1

Голова методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

_____ Григорова - Беренда Л. І
(підпис)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Економічний аналіз» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки **бакалавра** за напрямом підготовки 241 Готельно-ресторанна справа

Предметом вивчення навчальної дисципліни є методи економічного аналізу, показники та індикатори ефективності діяльності підприємства та їх взаємозв'язок.

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Економічний аналіз» є засвоєння знань по системній оцінці діяльності підприємства, виявленню внутрішніх резервів раціонального використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни «Економічний аналіз» є:

- ознайомитись з поняттям та теоретичними основами економічного аналізу;
- вивчення основних понять, категорій і показників;
- вивчення сучасних методик економічного аналізу;
- оволодіння способами проведення комплексного аналізу діяльності підприємства.

1.3. Кількість кредитів – 3 кредита

1.4. Загальна кількість годин – 90 год

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
за вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
2-й	2-й
Семестр	
3-й	3-й
Лекції	
32 год.	12 год.
Практичні, семінарські заняття	
16 год.	4 год.
Лабораторні заняття	
-	год.
Самостійна робота	
42 год.	48 год.
В т.ч. контрольна робота	
10 год.	

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми студенти повинні досягти таких результатів навчання:

знати:

- теоретичні основи економічного аналізу;

- способи економічного аналізу й область їхнього застосування;
- методика аналізу основних показників діяльності підприємства;
- економічний зміст результатів аналізу.

вміти:

- використовувати необхідні прийоми економічного аналізу;
- аналізувати зміни результативних показників і визначати вплив на них різних факторів;
- аналізувати фінансовий стан підприємства;
- проводити аналіз прибутку і рентабельності;
- аналізувати основні показники виробництва і реалізації продукції;
- аналізувати виробничі ресурси підприємства;
- проводити аналіз витрат на виробництво і собівартості продукції;
- робити відповідні висновки за результатами аналізу.

Згідно з вимогами освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми студенти повинні досягти таких результатів навчання: отримати комплекс компетенцій, що дозволять:

- кваліфіковано і продуктивно виконувати свої професійні обов'язки,
- володіти термінологією у сфері готельних та ресторанних послуг знати особливості організації та тенденції розвитку ринку готельних та ресторанних послуг,
- знати історичні закономірності та історію виникнення та розвитку готельно-ресторанної індустрії.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ

Тема 1. Предмет, об'єкт і задачі економічного аналізу

Економічний аналіз як галузь економічної науки. Основні етапи розвитку економічного аналізу. Його роль у управлінні підприємством і підвищенні ефективності виробництва. Економічний аналіз в умовах ринкової економіки.

Господарська діяльність як предмет економічного аналізу. Об'єкти і суб'єкти аналізу. Зміст аналізу. Умови, що сприяли розвитку економічного аналізу на підприємствах. Використання в економічному аналізі системи показників.

Основні категорії економічного аналізу. Ресурси, фактори (причини), резерви виробництва, економічні показники, їхня класифікація.

Задачі економічного аналізу. Оцінка результатів господарської діяльності. Сприяння управлінню і контролю виробництва. Пошук і виявлення резервів, засобів їхньої реалізації з метою підвищення ефективності виробництва.

Принципи економічного аналізу. Науковий характер, комплексність і системність аналізу, ефективність і оперативність, об'єктивність, дієвість і плановірність аналізу.

Тема 2. Метод та методологічні основи економічного аналізу

Визначення методу. Метод економічного аналізу, його елементи: індукція і дедукція, деталізація, систематизація й узагальнення.

Статистичні методи, використовувані в економічному аналізі. Порівняння, його застосування в економічному аналізі. Види порівнянь. Вимоги, що пред'являються для забезпечення порівнянності даних. Прийоми нейтралізації цінового фактора, обсягу виробництва, структури й асортименту.

Табличний метод. Особливості побудови аналітичної таблиці. Використання табличного методу в аналізі. Прийоми групування і вибірки. Ряди динаміки. Використання середніх і відносних величин. Графічні методи.

Балансові зіставлення. Застосування цього методу для перевірки відповідності і вірогідності звітних даних. Використання балансових розрахунків для визначення величини невідомих показників і факторів.

Моделювання. Види моделей: мультиплікативні, аддитивні, кратні, комбіновані. Перетворення факторних моделей: розчленовування, розкладання, розширення, подовження, скорочення. Використання моделювання в економічному аналізі.

Способи факторного аналізу. Елімінування та його модифікації: спосіб ланцюгових підстановок, абсолютних різниць, відносних різниць, індексний. Інтегральний, диференціальний, логарифмічний способи факторного аналізу, спосіб часткової участі.

Економіко-математичні методи, що застосовуються в економічному аналізі, їхня класифікація. Лінійне програмування, теорія масового обслуговування, сіткові графіки, транспортна задача й ін. Особливості їхнього використання в аналізі господарської діяльності і сфери їхнього застосування.

Методи виявлення і підрахунку резервів: прямого розрахунку, порівняння, детермінованого факторного аналізу, функціонально-вартісного аналізу, математичного програмування, розрахунково-конструктивний. Принципи пошуку резервів: науковий характер, комплексність і системність, запобігання подвійного рахунку, комплектність, економічна обґрунтованість, оперативність, пошук «вузьких місць».

РОЗДІЛ 2. ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ПІДПРИЄМСТВА ЗА ЙОГО ПІДСИСТЕМАМИ.

Тема 3. Аналіз виробництва і реалізації продукції (робіт, послуг) підприємства

Значення і задачі аналізу маркетингової діяльності підприємства. Складові комплексного дослідження ринку. Напрямки аналізу конкурентів. Оцінка пропозиції і попиту на продукцію, яку виробляє підприємство.

Значення і задачі аналізу виробництва продукції, робіт і послуг. Загальна схема і послідовність проведення аналізу. Система показників, що використовується при аналізі виробництва продукції. Фактори, що впливають на виробництво продукції. Інформаційна база аналізу.

Аналіз обсягу виробництва продукції в натуральному і вартісному вираженні. Оцінка динаміки виробництва продукції. Показники, що використовуються для оцінювання динаміки виробництва продукції. Аналіз впливу екстенсивних і інтенсивних факторів на динаміку показників, методика їхнього розрахунку.

Аналіз асортименту і структури випуску виробів. Комплексний аналіз впливу асортиментних і структурних зрушень на економічні показники роботи підприємства. Методика розрахунку впливу цих факторів на обсяг виробництва й інші показники підприємства.

Аналіз якості продукції. Показники якості. Сортність і методика її аналізу. Аналіз впливу зміни якості на економічні показники роботи підприємства. Аналіз виробничого браку на підприємстві. Аналіз ритмічності роботи підприємства. Оцінка резервів збільшення випуску продукції.

Оцінка обсягів і динаміки реалізації продукції і послуг. Аналіз виконання договірних зобов'язань з постачання: обсяг, терміни, асортимент, якість. Характеристика взаємозв'язку показників випуску, відвантаження і реалізації продукції. Аналіз і оцінка збуту окремих товарів.

Аналіз виторгу від експорту і факторів його зміни. Аналіз виконання зобов'язань по зовнішньоекономічній діяльності підприємства. Оцінка загальних обсягів експортних поставок. Оцінка експортних поставок по асортименті, окремим покупцям, групам країн, видам поставок і формам розрахунків.

Підсумковий аналіз виторгу від реалізації продукції. Підрахунок резервів збільшення реалізації продукції.

Тема 4. Аналіз використання трудових ресурсів підприємства

Значення і задачі аналізу. Загальна схема аналізу. Джерела інформації для аналізу.

Аналіз забезпеченості підприємства трудовими ресурсами. Аналіз чисельності і складу персоналу, його кваліфікаційного рівня. Показники руху робочої сили.

Аналіз використання трудових ресурсів. Аналіз використання робочого часу. Внутрішньозмінні і цілоденні втрати робочого часу. Аналіз непродуктивних витрат робочого часу. Резерв збільшення випуску продукції за рахунок скорочення втрат робочого часу.

Показники й аналіз динаміки продуктивності праці. Узагальнюючі, допоміжні і частинні показники продуктивності праці. Аналіз впливу трудових і організаційно-технічних факторів на динаміку середньорічного, середньоденного і середньогодинного виробітку. Резерв росту продуктивності праці. Резерв росту випуску продукції за рахунок збільшення продуктивності праці.

Аналіз трудомісткості продукції, що випускається. Розрахунок трудомісткості одиниці продукції. Факторний аналіз трудомісткості. Аналіз питомої трудомісткості по видах продукції. Резерв зниження трудомісткості продукції.

Аналіз фонду оплати праці. Абсолютне і відносне відхилення фонду оплати праці. Співвідношення між темпами росту зарплати і продуктивності праці. Аналіз зміни реальної зарплати. Оцінка ефективності використання коштів на оплату праці.

Тема 5. Аналіз витрат на виробництво і реалізацію продукції (робіт, послуг) підприємства і собівартості

Значення, задачі і система інформаційного забезпечення аналізу витрат на підприємстві. Класифікація видів витрат і об'єктів аналізу. Система показників рівня витрат і собівартості продукції. Загальна схема формування витрат підприємства і їхнього аналізу.

Напрямки аналізу витрат на підприємстві: по їхніх елементах і статтях калькуляції, у залежності від обсягу виробництва і збуту продукції, по місцях виникнення витрат, по об'єктах калькуляції.

Аналіз собівартості продукції по статтях витрат. Аналіз матеріальних витрат. Аналіз витрат на заробітну плату і використання фонду оплати праці. Аналіз середньої заробітної плати. Аналіз інших статей собівартості продукції.

Аналіз загальновиробничих витрат.

Аналіз собівартості окремих виробів. Фактори формування собівартості виробів і методи їхнього аналізу.

Зміст і методи оперативного аналізу витрат на виробництво і збут продукції. Вибір показників оперативного аналізу і контролю витрат підприємства. Методи виявлення, оцінка і систематизація причин і винуватців відхилень витрат від плану. Підрахунок і розробка заходів для реалізації виявлених резервів собівартості.

Тема 6. Аналіз фінансових результатів підприємства

Значення, задачі й інформаційне забезпечення аналізу фінансових результатів діяльності підприємства. Місце прибутку в системі узагальнюючих вартісних показників, її значення в оцінці і стимулюванні економічної ефективності роботи підприємства.

Показники фінансових результатів на підприємстві. Вплив окремих груп фінансових результатів на розмір чистого прибутку.

Прибуток від реалізації продукції (робіт, послуг). Аналіз факторів зміни прибутку від реалізації. Аналіз доходів і витрат. Оцінка втрачених можливостей збільшення прибутку і їхніх причин.

Аналіз розподілу прибутку. Визначення суми чистого прибутку, що залишається в розпорядженні підприємства. Класифікація факторів, що впливають на розмір чистого прибутку, на залежні і не залежні від діяльності підприємства. Основні напрямки

використання прибутку. Аналіз показників рентабельності: загальна рентабельність виробництва, реалізованої продукції, окремих виробів, капіталу. Фактори зміни рентабельності, резерви її збільшення.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	к.р.	с. р.		л	п	лаб.	к.р.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Теоретичні основи економічного аналізу												
Тема 1. Предмет, об'єкт і задачі економічного аналізу	15	4	2	-	-	9	15	3	-	-	-	12
Тема 2. Метод та методологічні основи економічного аналізу	15	6	2	-	-	7	15	3	-	-	-	12
Разом за розділом 1	30	10	4	-	-	16	30	6	-	-	-	24
Розділ 2. Економічний аналіз підприємства за його підсистемами												
Тема 3. Аналіз виробництва і реалізації продукції (робіт, послуг) підприємства	15	6	4	-	-	5	10	1	-	-	-	9
Тема 4. Аналіз використання трудових ресурсів підприємства	10	6	2	-	-	2	10	2	-	-	-	8
Тема 5. Аналіз витрат на виробництво і реалізацію продукції (робіт, послуг) підприємства і собівартості	10	4	2	-	-	4	10	2	-	-	-	8
Тема 6. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства	15	6	4	-	-	5	20	1	-	-	-	19
Разом за розділом 2	50	22	12	-	-	16	50	6	-	-	-	44
Контрольна робота	10				10		10				10	
Усього годин	90	32	16	-	10	32	90	12	-	-	10	68

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Предмет, об'єкт і задачі економічного аналізу	2
2.	Метод та методологічні основи економічного аналізу	2
3.	Аналіз виробництва і реалізації продукції (робіт, послуг) підприємства	4
4.	Аналіз використання трудових ресурсів підприємства	2
5.	Аналіз витрат на виробництво і реалізацію продукції (робіт, послуг) підприємства і собівартості	2
6.	Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства	4
	Разом	16

5. Завдання для самостійної роботи

5.1. Завдання для самостійної роботи для денної форми

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1.	Ознайомлення з поняттями предмет, об'єкт і задачі економічного аналізу	9
2.	Вивчення методів та методологічні основи економічного аналізу	7
3.	Аналіз виробництва і реалізації продукції (робіт, послуг) підприємства	5
4.	Аналіз використання трудових ресурсів підприємства	2
5.	Аналіз витрат на виробництво і реалізацію продукції (робіт, послуг) підприємства і собівартості	4
6.	Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства (Індивідуальне розрахункове завдання)	5
7.	Підготовка до контрольної роботи	10
	Разом	42

5.2. Завдання для самостійної роботи для заочної форми

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1.	Ознайомлення з поняттями предмет, об'єкт і задачі економічного аналізу	12
2.	Вивчення методів та методологічні основи економічного аналізу	12
3.	Аналіз виробництва і реалізації продукції (робіт, послуг) підприємства	9
4.	Аналіз використання трудових ресурсів підприємства	8
5.	Аналіз витрат на виробництво і реалізацію продукції (робіт, послуг) підприємства і собівартості	8
6.	Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства (Індивідуальне розрахункове завдання)	19
7.	Підготовка до контрольної роботи	10
	Разом	78

6. Індивідуальні завдання (контрольна робота)

Навчальним планом не передбачено виконання індивідуальних завдань. Навчальним планом передбачена контрольна робота.

Контрольна робота є складовою навчального процесу, активною формою самостійної роботи студентів, і являє собою закінчене дослідження певного напрямку. Кожен з студентів отримує тему, що сприяє:

- поглибленому вивченню теоретичного матеріалу;
- формуванню вмінь використання методів аналізу та оцінки факторів, що визначають особливості розробки маркетингової та управлінської стратегії туристичного підприємства;
- залученню студентів до самостійної роботи з науковою літературою конкретного спрямування та розвитку навичок глибокого вивчення, узагальнення та систематизації підбраного матеріалу;
- розвитку здібностей до формування авторських висновків та пропозицій на основі проведеного дослідження.

Контрольна робота виконується студентом самостійно і здається у встановлений кафедрою термін.

Передумовами виконання контрольної роботи слугують:

- систематичне відвідування лекцій;
- активна участь в роботі на семінарських заняттях;
- творча ініціатива;
- відповідальність та організованість студента.

Успішне виконання контрольної роботи виступає формою проведення підсумкового контролю з дисципліни.

Якісно проведені дослідження можуть виступати основою для написання дипломних робіт.

Вибір теми контрольної роботи є відповідальним етапом для початкового науковця. Невдало вибрана тема може спричинити проблеми в процесі підготовки та написання роботи.

Для своєї контрольної роботи студент може обрати тему самостійно, безпосередньо узгодивши її з лектором. Студент також може скористатися рекомендованим переліком тем з курсу «Економічний аналіз».

Теми:

1. Технологія аналітичного процесу. Основні етапи економічного аналізу.
2. Організаційні форми і виконавці аналізу.
3. Автоматизація економічного аналізу.
4. Види економічного аналізу.
5. Аналіз асортименту та структури продукції.
6. Аналіз якості продукції.
7. Аналіз ритмічності виробництва.
8. Аналіз виконання договірних зобов'язань.
9. Аналіз факторів і резервів збільшення виробництва і реалізації продукції.
10. Аналіз складу та структури персоналу.
11. Аналіз руху персоналу.
12. Аналіз використання робочого часу.
13. Аналіз продуктивності праці та трудомісткості продукції.
14. Аналіз мотиваційних систем і витрат на оплату праці.
15. Аналіз складу та структури основних засобів.
16. Аналіз руху основних засобів.
17. Аналіз технічного стану основних засобів.
18. Аналіз використання обладнання та виробничої потужності.
19. Аналіз лізингових операцій та їх ефективності.
20. Виявлення резервів збільшення фондівддачі і рентабельності основних засобів.
21. Виявлення резервів збільшення продукції за рахунок підвищення інтенсивності та ефективності використання основних засобів.

21. Аналіз обсягів і структури нематеріальних активів.
22. Аналіз руху нематеріальних активів.
23. Аналіз ефективності використання нематеріальних активів.
24. Аналіз забезпеченості матеріальними ресурсами.
25. Аналіз ефективності використання матеріальних ресурсів.
26. Аналіз матеріаломісткості продукції.
27. Визначення суми постійних і змінних витрат.
28. Аналіз загальної суми витрат підприємства.
29. Аналіз собівартості окремих видів продукції.
30. Аналіз витрат за елементами.

Робота виконується українською або російською мовами. Загальний обсяг не повинен перевищувати 25 сторінок.

Контрольна робота повинна містити наступні обов'язкові складові:

- Титульний лист;
- Зміст;
- Вступ;
- Основна частина;
- Висновки;
- Список використаних джерел;
- Додатки (за необхідності).

Всі частини контрольної роботи повинні бути пов'язані між собою (кожен наступний розділ є логічним продовженням попереднього).

Список використаних джерел - елемент бібліографічного апарату, котрий містить бібліографічні описи використаних джерел і розміщується після висновків. Обов'язковим є наведення списку використаних джерел інформації, кількість яких становить близько 20 найменувань.

Текст роботи друкується за допомогою комп'ютера на стандартних білих аркушах паперу (формат А4). Друкування тексту одностороннє (на одній стороні аркушу) з використанням шрифтів текстового редактору Word (Times New Roman), колір – чорний, розмір – 14 pt, міжрядковий інтервал – полуторний, вирівнювання основного тексту – по ширині. Щільність тексту повинна бути однаковою. Текст дослідження потрібно друкувати, залишаючи поля таких розмірів: з лівого боку – 30 мм, з правого – 15 мм, зверху – 20 мм, знизу – 20 мм, абзац – 10 мм. Не допускається будь-які підкреслювання, виділення по тексту, окрім вказаних у представлених рекомендаціях.

Нумерація сторінок наскрізна. Першою сторінкою є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок. На титульному аркуші, на змісті, на додатках та на сторінці зі списком використаної літератури номер сторінки не ставлять, але всі вони включаються до загальної нумерації. На наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому куті сторінки арабськими цифрами без крапки в кінці.

Назви розділів друкуються великими літерами (шрифт – жирний), вирівнювання – по центру. Крапка після назв розділів, підрозділів, таблиць, діаграм і графіків не ставляться. Між назвою розділу і підрозділу витримують інтервал в один рядок.

Форма проведення підсумкового оцінювання виконаного дослідження – публічна доповідь (3-4 хвилини) з подальшим відкритим обговоренням або індивідуальна співбесіда на тему контрольної роботи.

Контрольна робота представляється у встановлені терміни.

7. Методи контролю

Засвоєння теми (**поточний контроль**) контролюється на семінарських заняттях відповідно до конкретних цілей, засвоєння змісту розділів (**проміжний контроль**) – на семінарських підсумкових заняттях або виконанням індивідуальної семестрової роботи

Застосовуються такі засоби діагностики рівня підготовки студентів:

- тестові завдання;
- виконання творчих завдань (виконання розрахункового завдання);
- виконання індивідуальної семестрової роботи (письмова форма заліку).

Підсумковий контроль засвоєння змісту розділів здійснюється по їх завершенню на підсумкових заняттях, на заліку та на іспиті. Оцінка успішності студента з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням оцінок засвоєння окремих розділів.

При вивченні кожної теми проводиться поточний контроль у формі усного опитування та виступів студентів із заздалегідь визначених питань. За виступ на семінарському занятті студент може отримати від **1** (доповнення, уточнення після відповіді або виступу іншого студента) до **5** (розгорнутий аналіз питання із залученням даних наукових статей, монографій, статистичних даних, схем, тощо) балів.

При оцінці контрольної роботи враховується ступінь розкриття теми та відображення головного змісту, глибина опрацювання відповідних тематичних джерел інформації, вміння застосовувати теоретичний матеріал для вирішення практичних проблем, логічність викладу, здатність робити висновки з проведеного дослідження, відповідність технічного оформлення визначеним нормам, якість підсумкової співбесіди або доповіді. Оцінка дається кожному з вказаних елементів виконаної роботи.

8. Схема нарахування балів

Приклад для підсумкового семестрового контролю при проведенні семестрового екзамену

Розділ 1		Розділ 2				Контрольна робота	Разом	Іспит	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6				
5	10	10	10	10	5	10	60	40	100

T1, T2 ... – теми розділів.

Поточний контроль – 60 балів. З них: активна робота на семінарських заняттях-30 балів; поточний контроль-20 балів; контрольна робота-10 балів.

Максимальна кількість балів за екзамен складає 40. Відповідно, максимальна кількість набраних балів по вивченню дисципліни складає 100 балів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

9. Рекомендована література

Основна література

1. *Абрютина М.С.* Анализ финансово-экономической деятельности предприятия / М.С.Абрютина, А.В. Грачев. – М.: Дело и Сервис, 2000. – 256 с.
2. *Аналіз фінансового стану виробничої та комерційної діяльності підприємства* : Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В.П. Шило, Н.І. Верхоглядова, С.Б. Ільїна та ін. - К. : Кондор, 2005. - 238 с.
3. *Анализ хозяйственной деятельности в промышленности* : Учеб. для студентов вузов, обучающихся по специальности "Бух. учет, анализ и аудит" / Под общ. ред. В.И. Стражева. – 2-е изд., стер. – Минск : Вышэйш. шк., 1997. - 364 с.
4. *Анализ хозяйственной деятельности предприятия: Учеб. пособие* / Г.В. Савицкая. – 7-е изд., испр., - Мн.: Новое знание, 2002. – 704 с.
5. *Савченко В. Я.* Аудит : Навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / В.Я. Савченко ; Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана. - 2-е вид., без змін. - К. : КНЕУ, 2006. - 326 с.

Допоміжна література

1. *Баканов М. И.* Теория экономического анализа/ М. И. Баканов, А. Д. Шеремет. – М.: Финансы и статистика, 2001. – 415 с.
2. *Басовский Л. Е.* Теория экономического анализа/ Л. Е. Басовский. – М.: ИНФРА–М, 2011. – 224 с.
3. *Бочаров В. В.* Финансовый анализ/ В. В. Бочаров. – СПб: Питер, 2001. – 240 с.
4. *Івахненко В. М.* Курс економічного аналізу / В. М. Івахненко. –К.: Знання-Прес, 2016. – 207 с.
5. *Економічний аналіз: навч. посібник* / Н. А. Волкова, Р. М. Волчек, О. М. Гайдаєнко та [інші] / за ред. Н. А. Волкової. – Одеса: ОНЕУ, 2015. – 310 с.
6. *Кіндрацька Г. І., Білик М. С., Загородній А.Г.* Економічний аналіз : Підручник / За ред. проф. А.Г.Загороднього. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К. : Знання, 2014. – 487 с.
7. *Кожанова Є. П.* Економічний аналіз = Economic analysis : Навч. посіб. / Є.П. Кожанова, І.П. Отенко ; Харк. нац. екон. ун-т. - [2-ге вид., доопр. і допов.]. - Х. : ІНЖЕК, 2015. - 340 с.
8. *Пласкова Н. С.* Стратегический и текущий экономический анализ : учебник. – М. : Эксмо, 2017. – 656 с.
9. *Попович П. Я.* Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання : Підручник. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К. : Знання, 2008. – 630 с.
10. *Теорія економічного аналізу.* Підручник / В.М. Серединська, О.М.Загородна, Р.Ф.Федорович. – Тернопіль : Видавництво Астон, 2006. – 368 с.
11. *Фінансово-економічний аналіз* : Підруч. для студ. вищ. навч. закл. / [Авт. кол.: Буряк П.Ю., Римар М.В., Бець М.Т. та ін.] ; Під заг. ред. П.Ю. Буряка, М.В. Римара. - К. : Професіонал, 2014. - 530 с.
12. *Хелферт Эрик.* Техника финансового анализа : Пер. с англ. / Э. Хелферт; Под ред. Л.П. Белых. - М. : Аудит, 2016. - 663 с.
13. *Шеремет А. Д.* Методика финансового анализа / А. Д. Шеремет, Р. С. Сайфулин. – М.: ИНФРА–М, 2014. – 207 с.
14. *Шим Джей К.* Методы управления стоимостью и анализ затрат / Джей К. Шим, Джозел Г. Сигел. – М.: Филинь, 2016. – 343 с.
15. *Яцків М. І.* Теорія економічного аналізу / М. І. Яцків. – Львів: Світ, 1993. – 215 с.

10. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

- <http://www.wttc.org/> - сайт Всесвітньої ради з туризму та подорожей (WTTC)
- <http://www.dffd.gov.ua/> – офіційний сайт Державного Фонду фундаментальних досліджень України
- <http://www.ukrstat.gov.ua/> - офіційний сайт Держкомстату України
- <http://prohotelia.com.ua> – сайт аналітичних публікацій по проблемам гостинності.
- <http://www.resto.kharkov.ua/kharkov/> - Сайт «Ресторанные заметки» - огляд ресторанів та кафе Харкова
- <http://www.top-hotels.ru/> – сайт з інформацією про кращі готелі світу.
- <http://www.rada.gov.ua> – Сервер Верховної Ради України.
- <http://www.nau.kiev.ua> – Нормативні акти України.
- <http://www.tourism.gov.ua> / - сайт Державної туристичної Адміністрації.
- <http://www.restcon.ru/> - сайт з питань ресторанного бізнесу .
- <http://www.tourism.ru> – сайт з інформацією про країнознавство.